

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної
програми, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

" 25 " червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових
інструментів, доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ

" 25 " червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 КУШНІР

" 25 " червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Профілізація	«Альт»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.2.1)
Загальний обсяг	18 кредитів ЄКТС (540 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	1-8 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «СПЕЦІАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ» для профілізації «АЛЬТ» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

Далецький Юрій Стефанович – доцент кафедри струнно-смичкових інструментів ЛНМА імені М. В. Лисенка

Робоча програма навчальної дисципліни «Альт» затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_17_” _червня___ 2021 р., протокол № _11_.

Завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів

Ю.Ланюк

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками виконавської діяльності у сфері альтового виконавства зокрема та музичного мистецтва загалом.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям специфіки альтового виконавства та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій виконавській та педагогічній діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.**Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.**Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.**Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.**Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.**Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.**Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.**Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.**Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.**Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.**Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК12.**Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.**Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК16.**Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)

суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК2.Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.

СК3.Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4.Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК5.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК6.Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7.Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8.Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9.Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10.Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11.Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12.Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13.Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК15.Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16.Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17.Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1.Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок гри на альті, репетиційної роботи та концертних виступів.

2. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у виконавській діяльності.

3. Здатність взаємодіяти з аудиторією в процесі донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

4. Здатність до поглибленого орієнтування в альтовому нотному репертуарному матеріалі, враховуючи стильові особливості та естетичні напрямки.

5. Володіння мистецтвом виразного інтонування, різноманітними засобами звукоутворення, мистецтвом фразування, артикуляцією, штрихами, динамікою з метою створення художнього образу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН1.Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.

РН2.Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН3.Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.

Розподіл годин та кредитів за курсами та семестрами

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
				лекційні	індивідуальні	практичні		
I		6	180	60		60	120	
	1	3	90	30		30	60	
	2	3	90	30		30	60	
II		4	120	60		60	60	
	3	2	60	30		30	30	
	4	2	60	30		30	30	
III		4	120	60		60	60	
	5	2	60	30		30	30	
	6	2	60	30		30	30	
IV		4	120	60		60	60	
	7	2	60	30		30	30	
	8	2	60	30		30	30	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальні заняття

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1. Робота над виправленням недоліків постановки.			
1	Тема 1	1. Частина твору великої форми (Соната, Концерт)	10
2	Тема 2	Твори малої форми	10
3	Тема 3	Довільний твір.	5
4	Тема 4	Дві гами, 4-6 етюдів	5
Разом			30
2 семестр			
Змістовий модуль 2. Закріплення досягнених результатів роботи над			

постановкою.			
5	Тема 1	Частина твору великої форми (Соната, Концерт)	10
6	Тема 2	Твори малої форми. Довільний твір.	10
7	Тема 3	Три частини поліфонічного твору	5
8	Тема 4	Дві гами, 4-6 етюдів	5
Разом			30
Всього годин			60

3 семестр			
Змістовий модуль 3. Музика Бароко.			
1	Тема 1	Твір великої форми (Соната, Концерт)	10
2	Тема 2	Концертна п'єса або 2 п'єси	10
3	Тема 3	Твір поліфонічної форми	5
4	Тема 4	Дві гами, 4-6 етюдів	5
Разом			30
4 семестр			
Змістовий модуль 4. Музика епохи Класицизму.			
5	Тема 1	Твір великої форми (Соната, Концерт); Довільний циклічний твір, самостійне вивчення.	10
6	Тема 2	Концертна п'єса або 3 п'єси;	10
7	Тема 3	Твір поліфонічної форми повністю (сюїта, соната)	5
8	Тема 4	Дві гами, 3 етюди.	5
Разом			30
Всього годин			60

5 семестр			
Змістовий модуль 5. МУЗИКА ЕПОХИ РОМАНТИЗМУ, МУЗИКА УКРАЇНСЬКИХ АВТОРІВ.			
1	Тема 1	Романтичний твір великої форми (Концерт)	10
2	Тема 2	Концертна п'єса або 3 п'єси. Довільний циклічний твір, самостійне вивчення.	10
3	Тема 3	Твір поліфонічної форми середньої складності повністю	5
4	Тема 4	Дві гами, 3-4 етюди.	5
Разом			30
6 семестр			

Змістовий модуль 6.			
5	Тема 1	Романтичний твір великої форми (Концерт)	10
6	Тема 2	Концертна п'єса або 3 п'єси. Довільний циклічний твір, самостійне вивчення.	10
7	Тема 3	Твір поліфонічної форми середньої складності повністю	5
8	Тема 4	Дві гами, 3-4 етюди.	5
Разом			30
Всього годин			60

7 семестр			
Змістовий модуль 5. Музика ХХ століття, сучасна музика; сучасна музика українських авторів.			
1	Тема 1	Сучасний твір великої форми (Концерт)	10
2	Тема 2	Віртуозна концертна п'єса або 3 п'єси ХХ століття. Довільний циклічний твір, самостійне вивчення	10
3	Тема 3	Твір поліфонічної форми високої складності повністю.	5
4	Тема 4	Дві гами, 3-4 етюди.	5
Разом			30
8 семестр			
Змістовий модуль 6.			
5	Тема 1	Сучасний твір великої форми (Концерт)	10
6	Тема 2	Віртуозна концертна п'єса або 3 п'єси ХХ століття. Довільний циклічний твір, самостійне вивчення	10
7	Тема 3	Твір поліфонічної форми високої складності повністю.	5
8	Тема 4	Дві гами, 3-4 етюди.	5
Разом			30
Всього годин			60

Самостійна робота

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10

2	Підготовка до підсумкового контролю		50
2 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
4	Підготовка до підсумкового контролю		50
Всього годин			120

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
3 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
2	Підготовка до підсумкового контролю		20
4 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
4	Підготовка до підсумкового контролю		20
Всього годин			60

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
5 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
2	Підготовка до підсумкового контролю		20
6 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
4	Підготовка до підсумкового контролю		20
Всього годин			60

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
7 семестр			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
2	Підготовка до підсумкового контролю		20
8 семестр			
Змістовий модуль 2.			
3	Тема 1-4	Прослуховування творів в інтерпретаціях відомих виконавців	10
4	Підготовка до підсумкового контролю		20
Всього годин			60

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання). Володіння звуком належної якості, динамікою, виявлення належного розуміння особливостей стилістики виконуваних творів, відсутність порушень у фразуванні.

Високий ступінь технічної майстерності: блискуча віртуозність, володіння звуковою палітрою, впевнене виконання напам'ять. Володіння правильною технологією виконавського процесу, штриховою технікою, технікою звукоутворення та артикуляцією

Досконале виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення). Виявлення артистизму, виразовості, дотримання норм сценічної поведінки;

Високий ступінь обдарованості: яскрава музикальність та артистизм; міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Висока працездатність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості: музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Добрий ступінь володіння технічними ресурсами, володіння різноманітною звучністю.

Добре виконання програми: високий рівень складності, зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру, недостатнє професійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільнє художнє враження
(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Середній ступінь обдарованості. Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження (з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Спеціальний інструмент» (альт) інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення.

Література з проблем скрипкової та альтової педагогіки і виконавства

1. Баренбойм Л. А. О воспитании музыкального слуха // Музыкальная педагогика и исполнительство . – Л.: Музыка, 1974. – С. 326-328.
2. Безруков Г. О некоторых проблемах формирования альтиста в детской музыкальной школе и музыкальном училище // Вопросы музыкальной педагогики. Вып. 7. – М. : Музыка, 1986. – С. 81-96.
3. Берлянчик М. Основы учения юного скрипача: Мышление. Технология. Творчество / М. Берлянчик: Монография. – М. : Российская Академия музыки, 1993. – С. 94-112.
4. Берлянчик М. Пути активизации интонационно-мелодического мышления начинающего скрипача / М. Берлянчик // Вопросы музыкальной педагогики. Вып. 2. – М. : Музыка, 1980. – С. 29-59.
5. Браудо И. Артикуляция. (О произношении мелодии) / И. Браудо. – Л.: Музыка, 1973. – 197 с.
6. Войку И. Построение естественной системы скрипичной игры. Техника левой руки / И. Войку. – М. : Музсектор, 1930. – С. 126-131.
7. Галич В. Развитие слуховых навыков на занятиях в классе по специальности / В. Галич // Некоторые вопросы музыкально-слухового развития учащихся. – М. : Музгиз, 1959. – С. 26-32.
8. Гейнрихс И. Музыкальный слух и его развитие / И. Гейнрихс.– М.: Музыка, 1978. – 80 с.
9. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением / Л. Гинзбург. – М.: Музыка, 1981. – 144 с.

10. Григорьев В. Некоторые проблемы специфики игрового движения музыканта-исполнителя / В. Григорьев // Вопросы музыкальной педагогики. – Вып. 7. – М. : Музыка, 1986. – С. 159-195.
11. Гуревич Л. Скрипичные штрихи и аппликатура как средство интерпретации / Л. Гуревич. – М. : Музыка, 1985. – 69 с.
12. Интонация: Сб. науч. тр. / Отв. ред. А. И. Чередниченко. – К.: Вища школа, 1978. – 240 с.
13. Камилларов Е. О технике левой руки скрипача / Е. Камилларов . – Л. : Музгиз, 1961. – 83 с.
14. Коган Г. М. О работе музыканта-педагога / Г. Коган // Вопросы музыкальной педагогики. Вып. 1. – М.: Музыка, 1979. – С. 71–84.
15. Кравчук Л. А. Основы организации звуковысотного интонирования в скрипичном исполнительстве / Л. Кравчук // Шерстюк В. В. Дослідження. Досвід. Спогади: Зб. наук. праць. – К.: КНМА ім. П. І. Чайковського, 2005. – Вип. 6. – С. 97-102.
16. Лесман И. Очерки по методике обучения игре на скрипке / И. Лесман . – М.: Музыка. 1964. – 270 с.
17. Либерман М., Берлянчик М. Культура звука скрипача. Пути формирования и развития / М. Либерман, М. Берлянчик. – М.: Музыка, 1985. – 160 с.
18. Мострас К. Динамика в скрипичном искусстве / К. Мострас. – М.: Музгиз, 1956. – 133 с.
19. Мострас К. Интонация на скрипке / К. Мострас . – М.: Музгиз, 1962. – 135 с.
20. Мострас К. Материалы по вопросу о скрипичной интонации / К. Мострас.– М. : Музгиз, 1962. – 155 с.
21. Назаров И. Т. Основы музыкально-исполнительской техники и метод ее совершенствования / И. Назаров. – М.: Музыка, 1969. – 204 с.

22. Орлова Е. М. Интонационная теория Б. Асафьева как учение о специфике музыкального мышления: История. Становление. Сущность / Е. Орлова. – М.: Музыка, 1984. – 302 с.
23. Переверзев Н. Исполнительская интонация / Н. Переверзев. – М.: Музыка, 1989. – 208 с.
24. Понятовский С.П. История альтового искусства. М. : Музыка, 2007.– 335 с.
25. Сапожников С. О музыкально-выразительных средствах в скрипичном исполнительском искусстве / С. Сапожников // Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики. – М. : Музыка, 1968. – 176 с.
26. Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – Вип.2. – С. 67-73.
27. Семеняк Н. Теоретичні основи скрипкового виконавства / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – С.113-124.
28. Сокол А. В. Теория музыкальной артикуляции / А. Сокол [Под ред. Ю. Е. Семенова] . – Одесса: ОКФА, 1995. – 208с.
29. Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1977. – 62 с.
30. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – 170 с.
31. Стоклицкая Е. Альтовая педагогика В.В. Борисовского. – М: Музыка, 2007. – 70 с.
32. Начальное обучение на альте. Проблемы перехода со скрипки на альт. – М. : Музыка, 2011. – 40 с.
33. Струве Б. Пути начального развития юных скрипачей и виолончелистов / Б. Струве. – Л. : Музгиз, 1937. – 183 с.
34. Токина Н. К. истории развития теоретических воззрений в области смычкового исполнительства / Н. Токина // Скрипичное искусство:

- история, исполнительство, педагогика. – М. : ГМПИ им. Гнесиных, 1985. – С. 7-25.
35. Флеш К. Искусство скрипичной игры / К. Флеш . – М.: Музыка, 1964. – 270 с.
36. Ширинский А. А. Штриховая техника скрипача / А. Ширинский . – М. : Музыка, 1983. – 85 с.
37. Штейнгаузен Ф. Физиология ведения смичка / Штейнгаузен. – М.: Музторг, 1930. – 111 с.
38. Шульпяков О. Музыкально-исполнительская техника и художественный образ / О. Шульпяков . – Л. : Музыка, 1986. – 125 с.
39. Шульпяков О. Проблемы комплексного творческого воспитания музыканта-исполнителя / О. Шульпяков // Труды НГК и ГМПИ им. Гнесиных, вып. 2. – Новосибирск, 1984. – 34-42 с.
40. Шульпяков О. Техническое развитие музыканта-исполнителя / О. Шульпяков. – Л.: Музыка, 1973. – 125 с.
41. Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів / О. Юр'єв. – К.: Музична Україна, 1974.– 114 с.
42. Ямпольский А. К вопросу о воспитании культуры звука у скрипачей / А. Ямпольский // Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики. – М.: Музыка, 1968. – С. 22-33.
43. Ямпольский А. О методе работы с учениками / А. Ямпольский // Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики. – М.: Музыка, 1968. – С. 25-48.
44. Ямпольский И. М. Основы скрипичной аппликатуры / И. Ямпольский. – М.: Музыка, 1977. – 183 с.
45. Ямпольский И. М. Проблемы штрихов на струнном инструменте / И. Ямпольский . – М. : Музыка, 1932. – 102 с.
46. Янкелевич Ю. Педагогическое наследие / Ю. Янкелевич. – М.: Музыка, 1993. – 311 с.

47. Яньшинов А. Техника смычка / А. Яньшинов. – М.: Музгиз, 1933.–
145 с.

Рекомендована література БАЗОВА

Орієнтовний семестровий програмний репертуар
дисципліни «Спеціальний клас» (альт)

* **Примітка:** Розподіл творів по курсах навчання та семестрах може
бути зміненою в залежності від методичного бачення викладача та
рівня підготовки кожного окремо взятого студента.

1 курс (I – II семестри)

Концерти:

І.Х.Бах	Концерт до-мінор
Й.Гайдн	Концерти До-мажор, Ре-мажор
Г.Гендель-Казадезюс	Концерт сі-мінор
Ю.Конюс	Концерт
С.Форсайт	Концерт
І.Хандошкін	Концерт
Ф.Хоффмейстер	Концерт
К.Цельтер	Концерт

Сонати, Сюїти, Варіації

І.С.Бах	Сюїти № 1, 2
А.Гедіке	Соната
І.Генішта	Соната
Г.Гендель	Шість сонат
Е.Еккльс	Соната
Б.Марчелло	Соната
Ф.Мендельсон	Соната
П.Нардіні	Соната
А.Ролла	Соната
Ф.Руст	Соната
Т.Віталі	Чакона
Б.Дваріонас	Варіації
М.Лисенко	Українська рапсодія

П'єси

І.Арендс	Балада
Х.Венявський	Мрії

Т.В'єтан	Елегія
А.Дворжак	Мелодія
М.Жербін	Вокаліз
Є.Орфєєв	Романс
Л.Степанов	Вокаліз
А.Штогаренко	Балада
П.Фіокко	Аллегро

2 курс (III – IV семестри)

Концерти

І.С.Бах альта	Концерт для скрипки Мі-мажор, пер. для альта
Р.Бунін.	Концерт
Я.Вангал	Концерт
В.Моцарт	Концерт для валторни, переклад для альта
К.Стаміц	Концерти Ре мажор, Ля мажор
А.Ролла	Концерт

Сонати, Сюїти, Варіації

І.С.Бах	Сюїти № 1, 2
М.Регер	Три сюїти
Р.Бунін	Соната
Д.Валентіні	Соната
Я.Вангал	Соната
С.Василенко	Соната
Г.Гендель	Шість сонат
М.Глінка	Незакінчена соната
Д.Мійо	Соната
Я.Стаміц	Соната
Ф.Шуберт	Соната
К.Вебер	Варіації Анданте та угорське рондо
В.Цитович	Триптих
Р.Шуман	Адажіо та Аллегро; Чотири казкові картини

П'єси

І.С.Бах	Сіціліана, Жига
Л.Бетховен	Адажіо, Рондо
Р.Глієр	Вальс. Ноктюрн
Е.Гріг.	Вечір в горах. Листок з альбому, Поема, Норвезький танок, Пісня Сольвейг
К.Домінчен	Романс
О.Зноско-Боровський	Дві п'єси: Гуцульська пісня. Скерцо
В.Ковальов	Поема

М.Лисенко	Елегія
Г.Ляшенко	Роздум
Д.Россіні	Скерцо
Х.Синдінг	Престо
Б.Степанова	Поєма
С.Цинцадзе	Хорумі
Р.Щедрін	Прелюд. Аморозо
Я.Сібеліус	Сумний вальс

3 курс (V – VI семестри)

Концерти

І.С.Бах	Бранденбурзький концерт № 6
Д.Давід	Концерт
К.Діттерсдорф	Концертна симфонія (альт-контрабас)
В.-А.Моцарт	Концерт для кларнета, переклад для альту
Г.Фрід	Концерт
П.Хіндеміт	Концерт («Шванендреср»)
П.Хіндеміт	Траурна музика

Сонати, Сюїти, Варіації

І.С.Бах	Сюїти № 2, 3
Б.Асаф'єв	Соната
В.Блок	Соната
В.Богданов -Березовський	Соната
Й.Брамс	Соната фа мінор
М.Регер	Три сюїти
Р.Бунін	Соната
О.Вінклер	Соната
Ю.Іщенко	Соната
П.Крестон	Сюїта
В.Крюков	Соната
М.М'ясковський	Соната
П.Хіндеміт	Соната (ор.25 № 1)
Гуммель	Соната
Д.Енеску	Концертна п'єса
Р.Шуман	Адажіо та Аллегро

П'єси

Б.Барток	Два танці
В.Борисовський	Сіцилійська тарантела «Вулкан»
Ю.Іщенко	Елегія
І.Карабиць	Експромт
С.Людкевич	Чабарашка

М.Мусоргський	Гопак
Я.Сібеліус	Сумний вальс
М.Римський-Корсаков	Політ джмеля. Танок скоморохів
А.Ролла	Концертний етюд
М.Скорик	Речитатив
З.Фібіх	Поема
Г.Форе	Пробудження

4 курс (VII – VIII семестри)

Концерти

Е.Арістакесян	Концерт
Б.Барток	Концерт
Г.Гаврилець	Концерт
Р.Леденьов	Концерт-поема
В.-А.Моцарт	Концертна симфонія для скрипки і альту
У.Пістон	Концерт
У.Уолтон	Концерт
П.Хіндеміт	Концертна музика № 5

Сонати, Сюїти, Варіації

І.С.Бах	Сюїти № 3, 4, 5
Л.Бакс	Соната
Л.Бакс	Соната-фантазія для альту і арфи
Е.Блох	Дві сюїти
Й.Брамс	Соната Мі-бемемоль мажор
А.Онеггер	Соната
Г.Гаврилець	Соната
Ф.Дружинін	Соната
П.Хіндеміт	Соната (ор.11 № 4)
П.Хіндеміт	Соната (ор.11 № 5)
Д.Шостакович	Соната

П'єси

М.Брух	Романс
В.Кирейко	Музичний момент
З.Кодаї	Адажіо
Л.Ревуцький	Балада
С.Прокоф'єв	Вибрані п'єси
М.Равель	Павана
Є.Станкович	Гірська легенда

ДОПОМІЖНА

Етюдi, Каприси

Р.Крейцер	42 етюдi
Гофмейстер	Етюдi
І.Палашко	20 етюдiв (т.36), 10 концертних етюдiв (т.44), каприси
Б.Компаньолі	Каприси
П.Роде	24 каприси
Я.Донт	20 каприсiв
М.Теріан	6 етюдiв
Н.Паганіні	Каприси
Ш.Гавіньє	Етюдi
Л.Фукс	10 етюдiв
М.Вйо	20 етюдiв
Ф.Фіорілло	Каприси

